

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

08 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte: Timofti Vladimir,

Judecătorii: Toma Nadejda, Catan Liliana, Țurcan Anatolie și Cobzac Elena,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2020, în cauza penală în privința lui

Ciupracov Anatoli xxxxx, născut la xxxxx, originar din xxxxx, cu viza de domiciliu xxxxx, locuiește în xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 07.11.2018 – 12.09.2019;

Instanța de apel: 11.10.2019 – 31.01.2020;

Instanța de recurs: 18.05.2020 – 08.12.2020.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 12 septembrie 2019, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Ciupracov Anatoli, a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 251 Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 1015 (una mie cincisprezece) unități convenționale, echivalentul a 50750 (cinczeci mii șapte sute cinczeci) lei.

Lui Ciupracov Anatoli i-a fost explicat faptul că în conformitate cu art. 64 alin. (3)¹ Cod penal, este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare din momentul în care hotărârea devine executorie. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

2. Pentru pronunțarea sentinței prima instanță a constatat în fapt, că Ciupracov Anatoli din de 24 iulie 2016, când a recepționat încheierea de intentare a procedurii de executare, și până la data de 21 decembrie 2018, a tăinuit bunurile gajate Băncii Comerciale „Mobiasbancă - Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni prin contactele de gaj nr. M/62831867100/G1 și nr. M/62831867100/G2 și încredințate acestuia, și anume: camionul „Man” număr de înmatriculare xxxxx,

semiremorca „Budamobil” număr de înmatriculare xxxxx și microbuzul „Mercedes 210D” număr de înmatriculare xxxxx.

Acțiunile inculpatului Ciupracov Anatoli au fost încadrate în baza art. 251 Cod penal, și anume: *tăinuirea bunurilor gajate de o persoană căreia i-au fost încredințate aceste bunuri și care era obligată, conform legii, să asigure integritatea lor.*

3. Avocatul Panov Diana în numele inculpatului Ciupracov Anatoli, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicate prevederile art. 55 Cod penal sau să i se aplice o pedeapsă cu suspendare condiționată, deoarece inculpatul nu are posibilitatea de a achita amenda stabilită de către prima instanță.

3.1. În argumentarea apelului a invocat că sentința este neîntemeiată în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului.

În contextul dat, partea apărării susține că Ciupracov Anatoli nu s-a eschivat de la organele de urmărire penală ci și-a recunoscut vina, a participat la descoperirea adevărului.

La fel se indică, că inculpatul a restituit paguba materială, are doi copii minori la întreținere și nu lucrează oficial, menționând totodată, că una din mașinile puse în gaj a fost furată, iar pentru acest fapt a fost depusă o plângere, iar cealaltă mașină pusă în gaj este defectată și nicidecum nu putea fi adusă Băncii Comerciale „Mobiasbanca - Groupe Societe Generale” SA prin contactele de gaj nr. M/62831867100 GI și nr. M/62831867100/G2.

Consideră apărarea, că față de Ciupracov Anatoli urmează a fi aplicate prevederile art. 55 Cod penal, deoarece el întrunește toate condițiile prevăzute de această normă, or ultimul și-a recunoscut vina pe deplin, a reparat prejudiciul cauzat în totalitate și consideră că corectarea acestuia este posibilă fără aplicarea pedepsei penale. Mai ales ca acesta este urmărit pentru prima dată penal, are doi copii minori la întreținere.

Totodată indică că în cazul în care instanța va decide că Ciupracov Anatoli urmează a fi sancționat penal, atunci urmează să i se aplice pedeapsa sub forma de suspendare condiționată, deoarece acesta nu are posibilitatea de a achita amenda stabilită de către instanța de judecată.

3.2. Inculpatul Ciupracov Anatoli și avocatul Panov Diana în ședința de judecată a instanței de apel au solicitat admiterea cererii de apel, casarea sentinței, cu aplicarea față de Ciupracov Anatoli a prevederilor Legii nr. 210 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în vigoare la 09.09.2016, și încetarea procesului penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2020 a fost admisă cererea de apel, casată sentința parțial, în latura penală, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care procesul penal intentat în privința lui Ciupracov Anatoli în baza art. 251 Cod penal, a fost încetat în legătură cu intervenirea

actului de amnistie din Legea nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. Pentru pronunțarea soluției nominalizate instanța de apel a menționat, că prima instanță eronat a stabilit fapta infracțională, dar acțiunile săvârșite de inculpatul Ciupracov Anatoli, în baza probelor examinate, în conformitate cu prevederile art. 101 din Codul de procedură penală, au fost apreciate din punct de vedere al pertinentei, concludenții, utilității și veridicității lor, inclusiv în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a reținut, că inculpatul Ciupracov Anatoli a recunoscut vina în săvârșirea acțiunilor descrise în actul de învinuire, cauza penală fiind examinată de către instanța de fond în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

4.2. Instanța de apel a constatat următoarea situație de fapt: Ciupracov Anatoli (debitor gajist) la 10 iunie 2013 a încheiat contract de gaj cu Banca Comercială „Mobiasbancă - Groupe Societe Generale” SA (creditor gajist) și anume: contractele de gaj nr. M/62831867100/G1 și nr. M/62831867100/G2, prin care, în scopul garantării rambursării creditului în sumă de 90 000 lei și plăților aferente, debitorul gajist a depus în gaj camion „Man” cu n/î xxxxx, la preț de 28 800 lei, semiremorca „Budamobil” cu n/î xxxxx, la preț de 19 200 lei și microbuz „Mercedes 210D” cu n/î xxxxx, la preț de 5760 lei.

Ulterior, la 12 mai 2015 prin hotărârea Judecătorei Botanica, s-a admis cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale „Mobiasbancă - Groupe Societe Generale” SA, privind transmiterea de la debitorul gajist Ciupracov Anatoli în posesia creditorului gajist Banca Comercială „Mobiasbancă - Groupe Societe Generale” SA, camionul „Man” cu n/î xxxxx, semiremorca „Budamobil” cu n/î xxxxx și microbuzul „Mercedes 210D” cu n/î xxxxx, cu emiterea titlului executoriu nr. 2-1142/15 din 12.05.2015, însă debitorul gajist Ciupracov Anatoli nu și-a onorat obligația în termenul de executare benevolă și a ascuns bunurile gajate.

Astfel, instanța de apel a statuat că acțiunile inculpatului Ciupracov Anatoli au fost corect calificate de către prima instanță în baza art. 251 Cod penal și anume: *tăinuirea bunurilor gajate de o persoană căreia i-au fost încredințate aceste bunuri și care era obligată, conform legii, să asigure integritatea lor.*

4.3. În continuare instanța de apel a ajuns la concluzia că argumentele invocate de partea apărării împotriva sentinței, în partea aplicării Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței RM nr. 210 din 29 iulie 2016 sunt întemeiate și urmează a fi admise.

În acest sens, instanța de apel a reținut că Ciupracov Anatoli a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, până la adoptarea Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței RM nr. 210 din 29 iulie 2016, a recunoscut vina în întregime, inculpatul a manifestat căință sinceră și activă, a

recuperat integral prejudiciul cauzat Băncii, întrunind condițiile prevăzute de art. 2 din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței RM, din care motive procesul penal a fost încetat.

5. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea parțială a deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței primei instanțe, deoarece apelul apărării a fost greșit admis.

În argumentarea recursului menționează că instanța de apel verificând întrunirea de către inculpat a exigențelor actului de amnistie, urma să țină cont nu numai de sancțiunea normei penale imputate inculpatului, ci și de practica judiciară în materia aplicării Legii nr. 210.

Relevă că actul de amnistie se aplică pentru infracțiunile săvârșite până la apariția Legii nr. 210.

La caz, prin rechizitoriu inculpatului Ciupracov Anatoli i se încredințează tănuirea bunurilor gajate de o persoană căreia i-au fost încredințate aceste bunuri și care era obligată, conform legii, să asigure integritatea lor, activitatea infracțională începând la 24 iulie 2016, fapta având caracter continuu, până la data de 21 decembrie 2018, adică după data de 09 septembrie 2016, când a intrat în vigoare Legea nr. 210.

Acuzatorul de stat este de opinia că instanța de apel neîntemeiat a aplicat actul de amnistie în privința inculpatului Ciupracov Anatoli.

6. Avocatul Panov Diana în numele inculpatului a depus referință la recursul procurorului, pledând pentru respingerea acestuia și menținerea deciziei instanței de apel.

7. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din considerentele ce vor fi desfășurate în continuare.

Astfel, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

După cum rezultă din conținutul cererii de recurs declarate în speță, procurorul își întemeiază dezacordul cu decizia contestată pe temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, considerând că decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția în partea aplicării actului

de amnistie.

Verificând materialele cauzei prin prisma argumentelor formulate de recurent, Colegiul penal reține, că potrivit rechizitoriului, Ciupracov Anatoli a fost deferit justiției fiind învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 251 Cod penal - tănuirea bunurilor gajate, săvârșită de o persoană căreia i-au fost încredințate aceste bunuri și care era obligată conform legii să asigure integritatea lor.

Organul de urmărire penală a stabilit în sarcina lui Ciupracov Anatoli următoarea situație de fapt:

„La 10 iunie 2013 între Banca Comercială „Mobiasbancă - Groupe Societe Generale” SA (creditor gajist) și Ciupracov Anatoli xxxxx (Debitor gajist) s-au încheiat contacte de gaj nr. M/62831867100/G1 și nr. M/62831867100/G2, prin care în scopul garantării rambursării creditului în sumă de 90000 lei și plăților aferente, debitorul gajist a depus în gaj camion „Man” cu n/î xxxxx, la preț de 28800 lei, semiremorca „Budamobil” cu n/î xxxxx la preț de 19200 lei și microbuz „Mercedes 210D” cu n/î xxxxx la preț de 5760 lei.

Ulterior, la 12 mai 2015 prin hotărârea Judecătoriei Botanica, s-a admis cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale „Mobiasbancă - Groupe Societe Generale” SA, privind transmiterea de la debitorul gajist Ciupracov Anatoli Mihail în posesia creditorului gajist Banca Comercială „Mobiasbancă - Groupe Societe Generale” SA, camionul „Man” cu n/î xxxxx, semiremorca „Budamobil” cu n/î xxxxx și microbuzul „Mercedes 210D” cu n/î xxxxx, cu emiterea titlului executoriu nr. 2-1142/15 din 12.05.2015, însă debitorul gajist Ciupracov Anatoli xxxxx nu-și onorează obligația nominalizată în termenul de executare benevolă și a ascuns bunurile gajate.”

Potrivit sentinței, prima instanță l-a recunoscut vinovat pe Ciupracov Anatoli de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 251 Cod penal, constatând în sarcina acestuia următoarea situație de fapt: *„Ciupracov Anatoli din de 24 iulie 2016, când a recepționat încheierea de intentare a procedurii de executare, și până la data de 21 decembrie 2018, a tănuit bunurile gajate Băncii Comerciale „Mobiasbancă - Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni prin contactele de gaj nr. M/62831867100/G1 și nr. M/62831867100/G2 și încredințate acestuia, și anume: camionul „Man” număr de înmatriculare xxxxx, semiremorca „Budamobil” număr de înmatriculare xxxxx și microbuzul „Mercedes 210D” număr de înmatriculare xxxxx.”*

Analizând fapta reținută de către prima instanță în sarcina inculpatului, Colegiul penal constată că aceasta diferă de fapta imputată lui Ciupracov Anatoli prin rechizitoriu, cu toate că examinarea cauzei a avut loc în procedura simplificată pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală.

Potrivit practicii judiciare, judecata se face în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, doar dacă inculpatul recunoaște faptele așa cum sunt menționate în rechizitoriu.

La judecarea cauzelor penale în procedura simplificată, sentințele se adoptă potrivit regulilor generale prevăzute în art. 392-396 Cod de procedură penală, cu

soluționarea chestiunilor menționate în art. 397 și 398 Cod de procedură penală.

Partea introductivă a sentinței, în afară de datele expuse în art. 393 Cod de procedură penală, conține mențiunea despre judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei prejudiciabile recunoscute de inculpat și considerate ca fiind dovedită, indicându-se modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii.

Pe de altă parte, în conformitate cu prevederile art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

La caz, instanța de recurs remarcă faptul, că în conținutul sentinței prima instanță a constatat că „*infracțiunea incriminată lui Ciupracov Anatoli este una continuă și s-a consumat la data de 21 decembrie 2018*”, însă în rechizitoriu și în actul de învinuire aspectul dat nu a fost concretizat, pe când potrivit prevederilor art. art. 296 alin. (2), 281 alin. (2) Cod de procedură penală, actul de învinuire trebuie să cuprindă: *...formularea învinuirii cu indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei...*

La rândul său, fiind investită cu judecarea apelului declarat de partea apărării, instanța de apel a ajuns la concluzia casării parțiale a sentinței, în latura penală, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care procesul penal intentat în privința lui Ciupracov Anatoli în baza art. 251 Cod penal, a fost încetat în legătură cu intervenirea actului de amnistie din Legea nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în rest dispozițiile sentinței fiind menținute.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma temeiurilor de casare invocate în recurs, Colegiul penal lărgit constată că deși instanța de apel a constatat fapta inculpatului ca fiind dovedită așa cum aceasta a fost descrisă în rechizitoriu, iar ulterior a ajuns la concluzia că inculpatul Ciupracov Anatoli întrunește condițiile necesare pentru aplicarea actului amnistiei în conformitate cu prevederile Legii nr. 210 din 29.07.2016, această instanță nu a verificat dacă fapta imputată inculpatului a fost săvârșită până la intrarea în vigoare a legii respective.

Or, potrivit prevederilor art. 2 alin. (1) din Legea nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, procesul penal încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare referitor la infracțiunea săvârșită până la adoptarea prezentei legi pentru care Codul penal nr.985-XV din 18 aprilie 2002 sau Codul penal aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961 prevede în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani.

În speță, instanța de apel nu a concretizat aspectul consumării infracțiunii imputate lui Ciupracov Anatoli, deși din fapta constatată în sarcina inculpatului de

către această instanță rezultă că infracțiunea este continuă – „...cu emiterea titlului executoriu nr. 2-1142/15 din 12.05.2015, însă debitorul gajist Ciupracov Anatoli nu și-a onorat obligația în termenul de executare benevolă și a ascuns bunurile gajate....”.

Totodată potrivit scrisorii nr. CI/18/01-89 din 11 februarie 2019, BC „Mobiasbanca-Groupe Societe Generale” SA a confirmat, că Ciupracov Anatoli a achitat datoria integral la data de 21 decembrie 2018 și nu are careva pretenții de ordin financiar aferente contractului de credit nr. M/62831867100 din 10 iunie 2013 (f.d. 209, vol.II).

Astfel, obligația debitorului gajist Ciupracov Anatoli de a transmite bunurile în posesia creditorului gajist Banca Comercială „Mobiasbancă - Groupe Societe Generale” SA, în baza titlului executoriu nr. 2-1142/15 din 12.05.2015, a continuat până la data de 21 decembrie 2018, când ultimul a achitat datoria integral, pe când Legea nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova a intrat în vigoare la data de 09.09.2016 (Monitorul Oficial nr.293-305/632).

În consecință, Colegiul penal lărgit constată că în speța discutată și-au găsit confirmare temeiurile prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece decizia instanței de apel nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția acesteia cu privire la aplicarea actului de amnistie în privința inculpatului, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2020, în cauza penală în privința lui **Ciupracov Anatoli xxxxx**, și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la ***21 ianuarie 2021.***

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Catan Liliana

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena